

Seuraavassa numerossani kerron, miten yhdeksäs Mustanaamio toi jälleen yhden savitaulun lisää pääkalloluolaan. Silloin ehkä tiedämme hieman enemmän.

KOONNUT **VILLE HÄNNINEN**

Egmont Kustannuksen alasajo jatkuu. Syyskuun alussa yritys irtisanoi 16 työntekijäänsä ja päätti siirtää kymmenen jäljelle jäänyttä työntekijäänsä Helsinkiin.

Irtisanomisten myötä yhdeksän lehteä päätettiin lopettaa. Ensi vuonna ei enää nähdä muun muassa *Mustanaamiota*, *Nemiä*, *Agentti X-9:ää* eikä *Viiviä* ja *Wagneria*. Uutinen on ikävä sekä kotimaisen sanomalehtisarjakuvan että klassisen seikkailusarjakuvan ystäville.

Julkisuudessa eniten on surtu luonnollisesti *Mustanaamion* loppumista. Vuodesta 1966 lähtien ilmestyneen Mustanaamion painos oli kuitenkin liikunut jo vuosia muutamassa tuhannessa, eikä suuresti yllättä, että 25–26/2010 jää tällä erää lehden viimeiseksi numeroksi. Mustanaamion ympärille ei Suomessa koskaan syntynyt samanlaista nostalgialiikehdintää kuin Tex Willerin ja Korkeajännitysten.

Loppu

L'EXILÉ DU KALEVALA © VILLE RANTA

Suomalaiset kilpailevat Angoulêmen albumipalkinnosta

Kaksi suomalaista sarjakuvansarjasta on valittu kilpailemaan Angoulêmen sarjakuvafestivaalin pääsarjan voitosta. **Ville Rannan** keuhkolla julkaistu *Ka-jaani* ja **Aapo Rapin** äskettäin ilmestynyt *Meti* ovat keränneet Ranskassa kriitikoilta kiitosta, ja ehdokkuudet arvostetussa kilpailussa lisännevät kiinnostusta suomalaista laatusarjakuvaa kohtaan.

Suomalaiset ovat toki päässeet ehdokkaiksi ja palkinnoillekin aiemmin. Ensimmäinen ranskankielinen *Muumipeikko*-sarjakuvakokoelma palkittiin vuonna 2008 klassikkosarjakuvien sarjassa. *Glömp-*

ja *Laikku*-antologiat puolestaan voittivat parhaan pienkustanteen palkinnon vuonna 2005.

Suomen kirjallisuuden vientiorganisaatiolla FILI:llä on jatkossa vuosittain suomalaisen sarjakuvan esittelyosasto Angoulêmessä. Ajoitus on mitä parhain, sillä ranskaksi on ilmestynyt tällä vuosituhanella lähes 50 suomalaista sarjakuvateosta. Kiinnostus ei liene vähenemään päin. Viimeisin ranskaksi ilmestynyt suomalainen albumi on ensimmäinen osa **Juha Ruusuvooren** ja **Hannu Lukkarisen** *Nicholas Gris-efothin seikkailuista*.

● **Charles Burnsiltä** ilmestyi lokakuussa ensimmäinen albumi *X'ed Out* -sarjasta. Se on piirrostyyliltään (enimmäkseen) perinteistä Burnsia, mutta amerikkalaiselta piirtäjältä kiehtovan eurovaikutteinen teos. Tarina on julkaistu perinteisessä kovakantisessa koossa, eivätkä miellehtymät klassiseen ranskalais-belgialaiseen ole sattumaa. Kansikin vaikuttaa pastissilta Hergén Salaperäinen tähti -albumista!

© CHARLES BURNS

● Suomalaisen sarjakuvan parhaimmistoa aletaan julkaista vuosittain ilmestyvänä (ainakin) englanninkielisenä antologiana. Ensimmäinen, noin 300-sivuinen Finnish Comics Annual ilmestyy keuhkolla, ja sen julkaisevat yhteistyössä Suomen sarjakuvaseura sekä Huuda Huuda. Julkaistavat sarjakuvat on valinnut kriitikko **Ville Hänninen**. Antologian toimittaja vaihtuu vuosittain.

TIITU JA MRSKY © TIITU TAKALO

● **Tiitu Takalo** sai marraskuussa Vuoden 2010 Naistutkimusteko -palkinnon. Suomen Naistutkimuksen Seura myöntää palkinnon teolle tai toiminnalle, joka on edistänyt ja tehnyt tunnetuksi naistutkimusta. "Tiitu Takalo on ansioitunut ja taitava sarjakuvataiteilija, joka tuo tasa-arvoajattelua ja sukupuolikielisiä esille foorumeilla, jotka tavoittavat muitakin kuin nais-/sukupuolentutkimuksesta ja feminismistä kiinnostuneita ihmisiä. Takalo kyseenalaistaa ja kritisoi perinteisiä sukupuolirooleja sekä tyttöyteen ja naiseuteen liittyviä odotuksia", eritellen palkinnon perusteissa.

Palkinto myönnettiin Helsingin yliopiston sukupuolentutkimuksen ja Suomen Naistutkimuksen seuran järjestämällä Naistutkimuspäivillä.

● **Ilpo Koskelan** Paholaisen kuiskaus ilmestyy Ruotsissa. Kustantajana on Optimal, joka on aiemmin julkaissut muun muassa **Kati Kovácsia**, **Katja Tukiasta**, **Matti Hagelbergiä** ja **Tiitu Takaloa**.

● Viime vuosina virinnyt kiinnostus 1900-luvun ensimmäisen puoliskon ns. puupiirrossarjakuvaa kohtaan on alkanut poikia myös **Frans Masereelin** ja **Lynd Wardin** perinteestä ammentavaa uutta taidetta. Manic D Pressiltä on tänä vuonna ilmestynyt **Neil Bousfieldin** *Walking Shadows*. Kanadalainen Porcupine's Quill puolestaan on julkaissut tänä ja viime vuonna ainakin kolme puupiirrossarjakuvakirjaa: **Mata Chudolinskan** *Back + Forth*, **Stefan Bergin** *Let That Bad Air Out* ja **Megan Speersin** *Wanderlust*.

• Myös Helsingin Sanomissa koettiin yhden sarjakuvaaikakauden loppu. Lokakuussa uutisoitiin, että Rip Kirby (1946–99) lakkaa ilmestymästä lehdessä joulukuussa. Sarja ehtikin ilmestyä Helsingin Sanomissa hämmästyttävät 62 vuotta.

Sarja oli lehden pitkäaikaisen päätoimittajan **Janne Virkkusen** suosiossa. Helsingin Sanomien uutisen (28.10.) mukaan Virkkunen oli ilmoittanut, että sarjan saa lopettaa vasta, kun hän ei enää toimi päätoimittajana. Virkkunen siirtyi päätoimittajan paikalta ”erikoistehtäviin” viime keväänä ja jää eläkkeelle tämän vuoden lopussa.

Helsingin Sanomien kirjankustannusyksikkö on julkaissut nostalgisena eleenä Rip Kirby -kokoelman. Siinä on seitsemän Kirbyn seikkailua vuosilta 1948–50. Tarinat ovat sarjan luoja Alex Raymondin piirtämiä.

• **Mika Lietzén** sai marraskuussa Aboa-palkinnon, suuruudeltaan yksivuotista työskentelyapurahaa vastaava 18 805 euroa. Ensimmäisen kerran jaetun palkinnon myönsi Turun kulttuurilautakunta.

”Mika Lietzén on yksi taitavimmista ja monipuolisimmista realistisen sarjakuvan tekijöistä Suomessa. Hän kuvaa ihmissuhteita ja tunne-elämän koko kirjoa hienovaraisesti, mutta satuttavan rehellisesti. Realismiin sitoutuminen ei ole Lietzénille pakkopaita, sillä tyylillisesti hänen työnsä ovat hyvin vaihtelevia ja usein kokeilevia. Lietzén on tehnyt arvokasta työtä sarjakuvan parissa myös kääntämällä ja toimittamalla antologioita tuoden vähemmän tunnettujen tekijöiden töitä laajempaan tietoisuuteen”, lautakunta toteaa perusteluissaan.

Apurahoja nuorille piirtäjille

• Majaoja-säätiö on myöntänyt apurahoja sarjakuvantekijöille kahden vuoden tauon jälkeen. Apurahoja saivat **Outi Hakala** (2000 euroa sarjakuvaan Suomen taiteen historiasta), **Teemu Kilpeläinen** (1500 euroa sarjakuvateoksen toteuttamiseen ja työskentelyyn) ja **Aino Sutiselle** (2000 euroa sarjakuva-albumin työstämiseen). Alfred Kordelinin säätiö puolestaan on myöntänyt **Aiju Salmiselle** 2 000 euroa sarjakuvavaromaanin käsikirjoittamiseen.

Solja Järvenpää on valittu Uudenmaan läänintaiteilijaksi. Hänen tehtäviinsä läänintaiteilijana kuuluu edistää sarjakuvataiteen tekemistä, tuntemista ja opettamista.

Virka on kolmivuotinen. Aiemmin Järvenpää on muun muassa toiminut Suomen sarjakuvaseuran puheenjohtajana ja voittanut Kemin sarjakuvakilpailun 2010.

Sarjakuvataiteilija on ollut läänintaiteilijana kahdesti aiemmin, **Hannu Peltoniemi** 1980-luvulla ja **Katja Tukiainen** 2000-luvun alussa.

30 vuotta, sata numeroa

Ruotsalaisen vaihtoehtosarjakuvan lippulaiva Galago-lehti on päässyt sadanteen numeroonsa. Lehdessä on nähty vuosien mittaan niin Joakim Piristä, Max Anderssonia, Mats Jonssonia kuin Kolbeinn Karlsso-niakin. Uuden ruotsalaisen piirtäjäsukupolven esiinmarssin myötä Galago – kuten koko naapurimaan sarjakuvakenttä – on piristynyt huomattavasti. Juhlanumeron kannen on itseoikeutetusti piirtänyt **Joakim Pirinen**, ja lehdessä on tarinoita yli 30 piirtäjältä (mm. **Emelie Östergren**, **Knut Larsson**, **Åsa Grennvall**).